

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PROGRAM

FOR

DET DANSKE SELSKABS SKOLE

FORSTANDER:

Dr. phil. *C. N. STARCKE.*

Dansk Skolemuseum.
Storstrøget 3,
København.

KØBENHAVN.
TRYKT HOS O. C. OLSEN & Co.
1899.

Skolens Bestyrelse bestaar af:

Stadsingeniør *C. Ambt.*

Overretssagfører *Axel Bang.*

Grosserer *J. M. Bing.*

Dr. med. *E. Tscherning.*

Dr. phil. *C. N. Starcke,* Forstander.

Indmeldelse af Elever modtages af denne sidste, Frederiksborggade 50, 4de Sal; træffes hver Dag (undt. Fredag) efter Kl. 6 og Tirsdag og Torsdag Kl. 12—2.

Det danske Selskabs Skoles Vedtægter faas ved Henvendelse til Forstanderen.

DET DANSKE SELSKABS SKOLE

er oprettet ved Støtte af en Kreds af Mænd i praktiske Virksomheder for at muliggøre en Undervisning, der helt igennem forbinder Kravene om almen Dannelse og praktisk Dygtighed.

Skolens Dom over sine Elever bekræftes ikke altid af Livets senere Erfaringer. Duksene blive ofte ikke til noget, medens de lidet tilfredsstillende Elever jævnlig blive flinke og fremragende Mennesker. Skolen har altsaa en anden Maalestok end Livet og formaar ikke i tilstrækkelig Grad at faa den enkelte Elevs særlige Anlæg til at vise sig. Dette ligger i: 1) at Skolen med Eksamen for Øje forlanger samme Arbejde og samme Interesse af alle sine Elever, og 2) at Skolen sætter Elevens Evne til at tilegne sig grammatiske og abstrakte Kundskaber højere end hans praktiske Færdighed, handlekraftige Selvstændighed og modne Dømmekraft.

Klarhed, Nøjagtighed og Arbejdsomhed ere de Hovedegenskaber, som kræves af det Menneske, der vil gøre Fyldest i vore Dage. Disse Egenskaber kunne kun udvikles ved en Undervisning, der lærer Eleven at bruge sine Øjne og Ører, giver ham Opgaver, der mere kræve selvstændig Virksomhed end udenad lærte Kundskaber, og som lade den enkeltes særlige Interesser og Anlæg give sig tilkende. Af den sikre Dygtighedsfølelse, der fremkaldes hos den, som forstaar at vælge sine Maal og føler sin Evne til at magte de Opgaver, de stille ham, afhænger den Lyst

og Kraft, hvormed han kommer til at leve Livet; den frigør alle de andre aandelige Evner.

Som Midler til at skabe et saadant dygtigt Menneske benytter det danske Selskabs Skole særlig Indøvelsen i de nødvendige praktiske Færdigheder og hjælper Eleven til selv at skaffe sig Kundskab om den Verden, hvori han lever. Saaledes lærer Eleven ikke blot, hvad der *skal kunnes*, men han øver ogsaa sin Fantasi saaledes, at han bliver i Stand til at anvende sin Viden under nye Forhold.

Undervisningen ordnes saaledes, at *alle de forskellige Fag, den omfatter, samles til et sluttet Hele*, hvor hvert enkelt Fag støtter de andre i Stedet for at staa løsrevet som noget for sig selv. Ved at beskæftige sig med en hel Mængde Fag, der kun staa udvortes sammen paa Timesedlen, bliver Eleven selv splittet i sit Sind. Arbejde derimod Fagene Haand i Haand, forøges hans Interesse for dem alle, og hans Sind samles og klares om et for ham naturligt Midtpunkt.

Klassernes Deling.

Undervisningen maa først og fremmest danne en Helhed til den Alder, da Eleven er i Stand til at træffe sit Valg, om han vil afslutte sin Skolegang for at gaa ud i det praktiske Liv, eller om han vil fortsætte den endnu en Tid og enten tage Realafgangs-eksamen eller Studentereksamen.

Ved som nu er Tilfældet at henlægge Valget mellem, om man vil forberede sig til den ene eller anden af disse Eksaminer, til 12 Aars Alderen, gør man dels Valget selv ganske tilfældigt, dels paatrykker man de studerende Elever et Præg af at være bedre og dygtigere end de andre.

Ved at henlægge Realskolens Afslutning til 16 Aars Alderen, for hvilken Realafgangs-eksamen er be-

regnet, opnaar man kun, at det store Flertal af Elever ikke faar nogen egentlig Afslutning, men forlader Skolen med spredte Kundskaber og en Følelse af at have forladt den i Utide. Flertallet gaar nemlig ud at Skolen ved 14 og 15 Aars Alderen.

Det danske Selskabs Skole vil derfor dele sine Klasser i en *9-aarig Grundskole*, der afslutter ved 15 Aars Alderen, og *to videregaaende Afdelinger*, der sætte de Elever, der ønske det, i Stand til 1 Aar senere at tage *Realafgangseksamen* eller til 3 Aar senere at tage *Studentereksamen*. Grundskolen bliver saaledes den egentlige fælles Skole, ved hvis Slutning Eleven skal have erhvervet de Kundskaber og den Dannelse, som er nødvendig for alle. Skolen medgiver enhver Elev, der har gennemgaaet denne Skole, et Modenhedsbevis.

Eleven har derefter at vælge, om han vil ophøre med sin Skolegang og slaa ind paa en praktisk Vej, eller om han ønsker at erhverve de særlige Rettigheder, som Staten knytter til Realafgangseksamen eller til Studentereksamen. Hans Valg vil nu have en sikker Begrundelse i Kendskab til hans Evner og de særlige Maal, han sætter sig for sin Fremtid, og der vil ikke være Grund til at anse den, der vælger det ene, for bedre eller ringere end den, der vælger det andet.

Undervisningen.

Gennem hele Skolen vil Eleven blive øvet i saa nødvendige Færdigheder som Skrivning og Regning.

Skrivningen standser ikke, saasnt der er naaet en nogenlunde tilfredsstillende Færdighed i Skønskrivning. Maalet vil være at indøve en klar og ordentlig Haandskrift, for at Eleven ikke skal vænne sig til at skrive gnidret, unøjagtigt og ulæseligt. En saadan Haandskrift vil dels blive øvet i særlige dertil bestemte Timer, dels gennem de skriftlige Udarbejdelser, som

finde Sted i de andre Fag. Baade praktisk og æstetisk er en god Haandskrift af den største Betydning. Desuden vil der blive givet Undervisning i *Stenografi*.

Regnefærdighed, Evnen til baade i Hovedet og paa Papiret at behandle Tal, har ikke alene en fremragende praktisk Betydning, men betyder ogsaa, at den aandelige Udvikling i det hele har faaet Klarhed og Sikkerhed. Ved at hente sine Ophaver fra forskellige praktiske Livsforhold vil dette Fag i høj Grad kunne bidrage til at give Elevens Syn paa disse Forhold Fasthed og Modenhed. Skolen vil derfor lægge en meget betydelig Vægt paa dette Fag.

Sprogundervisningen begynder fra det 8de Aar med praktisk Brug af Sproget, saa Eleven gennem Samtale vænner sig til at opfatte Sproget gennem Øret og faar Frejdighed til at bruge de fremmede Ord. Mundtlig og skriftlig Færdighed i Sproget er Maalet, den grammatiske Undervisning bliver anvendt til videre Støtte af denne Færdighed, men ikke som Grundlag for at lære Sproget.

I Grundskolen læres kun *Tysk* og *Engelsk*, som ere de Sprog, der have mest praktisk Betydning; *Fransk* føjes til i Overklasserne. Ved først at lære de 2 Sprog godt vil Eleven paa kortere Tid ogsaa kunne lære det 3die Sprog tilfredsstillende, hvorimod man ved ogsaa at medtage dette i Grundskolen kun vilde opnaa, at intet af Sprogene blev ordentlig lært.

Sløjd er det Fag, der bedst egner sig til at være Samlingsfag, og det danske Selskabs Skole lægger derfor megen Vægt paa dette Fag. Rigtig benyttet indeholder det Tilknytninger til saa godt som hele den øvrige Undervisning og anviser denne et Spor, hvor Fagenes egne selvstændige indbyrdes Tilknytningspunkter træde stærkere frem. Fysik, Naturhistorie, Geografi, Tegning og Regning kunne i Sløjden finde Støtte og Berøringspunkter. For Sprogundervisningen byder Sløjden et fortræffeligt Udgangspunkt, idet den

giver naturligt Samtalestof i Mængde og paa en let Maade sætter Eleven i Stand til at erhverve et betydeligt Ordforraad. Men ogsaa i sig selv har Sløjden stor pædagogisk Betydning. Intet Fag kan som Sløjden misbruges; hvor den staar i Skolen som et underordnet Fag, der væsentlig drives for at syssel-sætte Børnenes Trang til Virksomhed, bliver det en Forskole i Sjuskeri og i at søge Adspredelse i Stedet for alvorligt Arbejde. Drevet paa rette Maade bliver Sløjden derimod den bedste Øvelse til Nøjagtighed, Selvstændighed i Dømmekraft, Rigdom i Fantasi og Agtelse for det taalmodige og vedholdende Arbejdes Betydning.

Tegning bliver uundværlig som et Hjælpemiddel for Sløjden. Den vil vænne Eleven til at gennemtænke og klare sine Forestillinger i deres Enkeltheder; hans Lyst til at undersøge Tingene vil derved vokse, og den praktiske Handledygtighed vil vinde. Som Frihaandstegning bliver dette Fag et godt Hjælpemiddel for Naturfagene. Selvstændig Betydning for Udvikling af Formsansen kan Tegningen ogsaa laa, men først naar den drives i et større Omfang end sædvanlig. Ved at føje den ind i Skolens Fagplan paa den her nævnte Maade bliver det muligt at udnytte ogsaa denne Værdi.

Naturfagene ville faa en langt mere fremskudt Stilling end i de eksisterende Skoler. Særlig vil Undervisningen i *Naturlære* blive paabegyndt straks fra 1ste Klasse og vil ligesom Undervisningen i *Naturhistorie* og *Geografi* rette sine Bestræbelser mod at øve Eleverne i selvstændig lagttagelse og Eksperimenteren. Sansen for at søge og vurdere naturlige Aarsagsrækker vil ved disse Fag kunne udvikles langt bedre, end hvor Hovedvægten lægges paa filologiske Kundskaber, men ganske vist kun naar de drives paa den her nævnte Maade og ikke som Lektielæsning. I

nogle faa Timer vil det ogsaa fra 1ste Klasse være ønskeligt at lære Eleven at vende Blikket mod *Himmelhvælvingen*, hvorved Sindet ikke blot vinder i Klarhed, men ogsaa Fantasien udvides, og Følelsen stemmes for det store og ophøjede. Til Naturhistorieundervisningen vil der i de ældre Klasser af Grundskolen blive knyttet en særlig Undervisning i *Menneskets Fysiologi* og i *Sundhedslære*.

Ved Undervisningen i *Dansk* vil der blive lagt megen Vægt paa at lære Eleverne god *Oplæsning*. De skriftlige Øvelser ville dels blive indrettede saaledes, at de støtte de andre Fag, dels ville alle de skriftlige Udarbejdelser, som disse Fag give Anledning til, ogsaa blive benyttede til at øve Færdigheden i Sprogbehandlingen. I de ældre Klasser af Grundskolen vil *Brevskrivningen* blive øvet.

Historie undervisningen vil lægge Hovedvægten paa vort eget Folks Historie, og den nyere Tids Historie vil blive lært mere udførligt end Oldtid og Middelalder. Til Historieundervisningen vil der fra 8de Klasse af blive knyttet særlige Timer i *Retslære*, saa Eleven faar Forstaaelsen af sit Lands Institutioner og Klarhed over de vigtigste af Borgerens Rettigheder og Pligter.

Religions undervisningen vil sætte sig til Formaal at give en levende Fremstilling af Gudstorholdet og derefter en Fremstilling af Kirkens Dannelse, Ordning og Lære. I den Alder, hvor Eleverne som Regel forberedes til Konfirmation, bør Skolens Religionsundervisning indstilles.

Det danske Selskabs Skole vil dernæst gøre et Forsøg paa ved Siden af *Gymnastikken* at knytte *Sporten* til Skolens Gerning. Den Betydning, som Sporten har for Barnets legemlige Udvikling, er alene tilstrækkelig til at berettige den til en stor Plads i Skolen, men desforuden har Sporten ogsaa en stor

aandelig opdragende Betydning, idet den udvikler Frejdighed og Mod og øver Eleven i Ridderlighed.

Endnu en Ting anser det danske Selskabs Skole det for vigtigt at have Opmærksomheden henvendt paa. Den vil af Eleverne kræve *Anstand* og *Velopdragenhed* i deres Maade at være paa, og den vil vække deres Sans for *Renlighed*. Ved Skolen vil der forefindes Badeindretninger.

Skolens Bygning vil blive opført paa Hjørnet af *Forchhammers Vej* og *Steenstrups Allé* og indrettet efter alle Nutidens Fordringer.

Skolen begynder sin Undervisning efter Sommerferien 1899. Da den Undervisning, det danske Selskabs Skole vil give, er et samlet Hele og i meget væsentlige Henseender adskiller sig fra den, som gives i de andre eksisterende Skoler, kunne Elever, som i for lang Tid have nydt anden Undervisning, ikke optages.

Det danske Selskabs Skole indskrænker sig derfor til at begynde med de 5 laveste Klasser. Den laveste Alder, i hvilken en Elev kan optages, er saaledes det tyldte 5te Aar, den højeste er det fyldte 11te Aar.

Undervisningen i de 5 Klasser, hvormed der saaledes begyndes, vil blive ordnet efter nedenstaaende Skema, idet et Skoleaar med Fradrag af Ferierne regnes til 42 Uger.

Grundskolens 9 Klasser.

Fagene	De 5 Klasser, hvortil Indmeldelse modtages								
	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.	5. Kl.	6. Kl.	7. Kl.	8. Kl.	9. Kl.
Dansk	252	252	252	252	168	168	168	168	168
Sløjd	252	252	252	252	210	168	168	168	126
Tegning . . .	84	84	84	84	84	84	84	42	42
Regning . . .	168	168	168	168	168	126	126	126	126
Skrivning . .	168	168	168	168	126	84	84	84	84
Naturlære . .	21	21	21	42	63	63	63	63	63
Naturhist. . .	14	14	14	31	53	53	84	84	84
Geografi . . .	42	42	42	42	42	42	42	84	84
Astronomi . .	7	7	7	10	10	10	21	21	21
Historie . . .	42	42	84	84	84	84	84	84	84
Tysk			(252)	126	126	210	210	210	210
Engelsk . . .				(252)	126	210	210	210	210
Religion . . .	42	42	84	84	84	42	42	42	
Sang	42	42	42	42	42	42	42		
Gymnastik . .	126	126	126	126	126	126	126	126	126
Sport	100	100	100	100	100	100	100	100	100
							Retslære	42	84
							Matemat.	168	168

De to videregaaende Afdelinger.

Fagene	Real.	I S.	II. S.	III. S.
Dansk	126	126	168	168
Tegning	21		21	21
Regning	42	42	21	21
Skrivning	21	21	21	21
Naturlære	84	42	126	168
Naturhist.	84	84		
Geografi	42	42		
Astronomi				
Historie	126	84	126	126
Tysk	84	42	42	42
Engelsk	84	42	42	42
Fransk	252	252	252	252
Religion			42	42
Retslære	42	21	21	42
Matematik	378	252	252	336
Latin		336	252	126
Gymnastik	126	126	126	126
Sport	100	100	100	100

Det samlede Timetal, i hvilket en Elev efter det angivne Skema kommer til at opholde sig paa Skolen, er noget større end det sædvanlige. Den Afveksling af Arbejde og Frihed, af Læsetimer og Sløjd, Gymnastik og selvstændige Undersøgelser, som det danske Selskabs Skole byder, vil gøre det muligt, at Eleven uden at trættes kan opholde sig længere paa Skolen. Den Hjælp, Skolen skal yde Hjemmene, kan ved denne Ordning blive af langt større Vægt, og tillige vil Lektielæsningen hjemme kunne indskrænkes betydelig.

Det større Timetal, hvori der saaledes skal undervises, vil selvfølgelig medføre forøgede Udgifter for Skolen. Og da tillige Lærernes Lønninger skulle forbedres, for at man med Rette skal kunne stille de størst mulige Fordringer til deres Undervisning, bliver det nødvendigt, at Skolepengene ogsaa forhøjes noget. Noget vil denne Forhøjelse dog opvejes, ved at det danske Selskabs Skole vil benytte Lærebøger i en mindre Udstrækning end sædvanligt. Derved ville Hjemmene spares for en ret betydelig Udgift.

Betalingen i de forskellige Klasser bliver:

1ste Klasse	maanedlig	7 Kr.
2den	—	10 —
3die	—	12 —
4de	—	12 —
5te	—	14 —
6te	—	14 —
7de	—	16 —
8de	—	16 —
9de	—	18 —

I de videregaaende Klasser, der afslutte med Realafgangseksamen og Studentereksamen, vil *Betalingen* i sin Tid antagelig blive 20 Kr., men da der er

saa længe til, at disse Klasser ville begynde, kan ingen bindende Bestemmelse endnu træffes herom.

For Levering af Materiale og Værktøj til Sløjd betaler hver Elev 35 Øre om Maaneden, og for Deltagelse i Sportsøvelserne, der afholdes i de lyse Maaneder 2 Gange ugentlig, hver Gang med 2 samlede Timer, betaler hver Elev 4 Kr. hver 1ste April. Dog er den Elev, som i Følge Lægeerklæring ikke maa deltage i Gymnastik og Sport, fritagen for at betale dette Beløb.

Brændselspenge betales med 4 Kr. hver 1ste Oktober.

Gaa flere Brødre samtidig i Skolen, betaler den første fuldt ud, de to følgende hver 2 Kr. mindre om Maaneden, den fjerde og følgende betale intet.

Udmeldelser maa finde Sted med mindst 1 fuld Maanedts Varsel, saa der altsaa betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og for den næste. Efter den 31te Marts kan ingen Elev udmeldes for det løbende Skoleaar, saa en Elev, der ikke er udmeldt med lovlig Varsel til at forlade Skolen den 1ste Maj, maa betale Skolepenge til Aarets Slutning den 31te Juli.

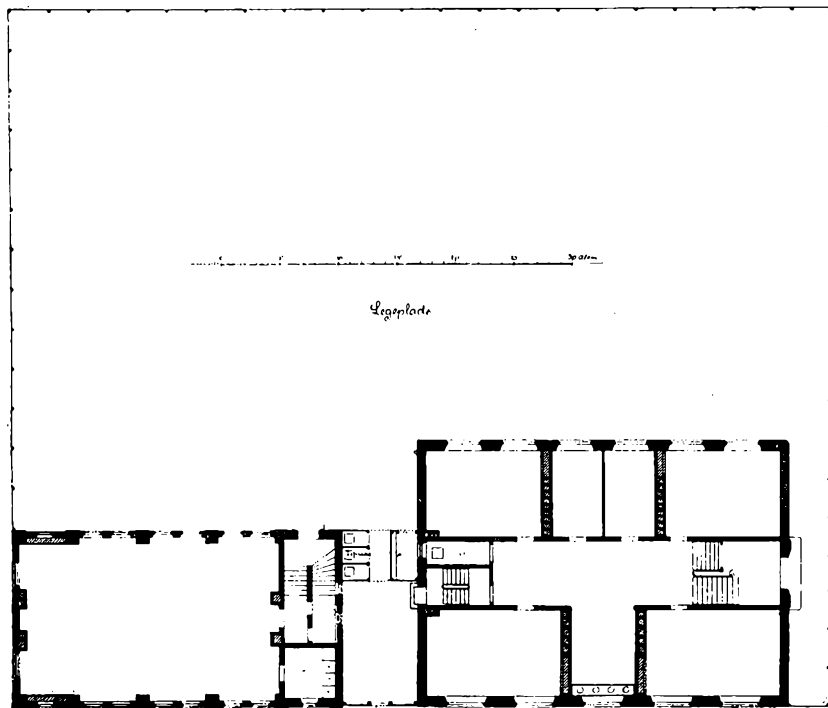
Skolens Styrelse.

For at Skolens Arbejde kan udføres paa den mest tilfredsstillende Maade, er det nødvendigt, at Forbindelsen mellem Skole og Hjem bliver saa levende som muligt, og at Lærerne kunne føle sig knyttede fastere til Skolen, end det vel er muligt, hvor Skolen ejes af en enkelt Mand. Det danske Selskabs Skole bliver derfor, som det ses af Vedtægterne, ordnet saaledes, at den forbinder *Fordelene ved Statsskolens faste Organisation med Privatskolens friere Selvstyre.*

Ved at Forældrene vælge den større Halvdel af Skolens øverste Styrelse og indbydes til jævnlig at overvære Undervisningen, vil forhaabentlig Skolen komme Hjemmene nærmere.

Ved at Lærerne faa den højest mulige Løn og efter nogen Tids Arbejde i Skolens Tjeneste blive sikrede i deres Stilling, samtidig med at de gennem deres selvvalgte Repræsentant have en Talsmand i dens øverste Styrelse, samt ved at Skolen bliver en selvejende Institution, hvis Midler helt og holdent anvendes i Undervisningens Tjeneste, vil det kunne lykkes at knytte Lærernes Interesse til Skolens Gerning paa den fuldstændigste Maade.

Ved saaledes at træde i levende Forbindelse med Hjemmene og knytte Lærerne til sig haaber det danske Selskabs Skole at blive i Stand til at holde sit Maal fast: stadig at give Agt paa de Fordringer, som Samfundets Udvikling stiller til den enkelte, og derved at kunne bidrage sin Del til at opdrage dygtige og virksomme Mennesker. Det er ganske vist fra Samfundets egen Udvikling, at den mægtigste opdragende Indflydelse udgaar. Skolen kan ikke omskabe et Samfund, men den kan hjælpe Udviklingen sikrere fremad og bidrage til, at den kommer til at omspænde større Kredse af Befolkningen. Hertil vil det danske Selskabs Skole vie alle sine Kræfter paa den i ovenstaaende Program angivne Maade, idet den mener, at den Dannelse, som hviler paa Kendskab til Nutidens Forhold og søger at udvikle Individets Handedygtighed og Handlelyst, er mere værd end den, som vender Blikket mod Fortiden og lærer Mennesket at fordybe sig i abstrakte Refleksioner.

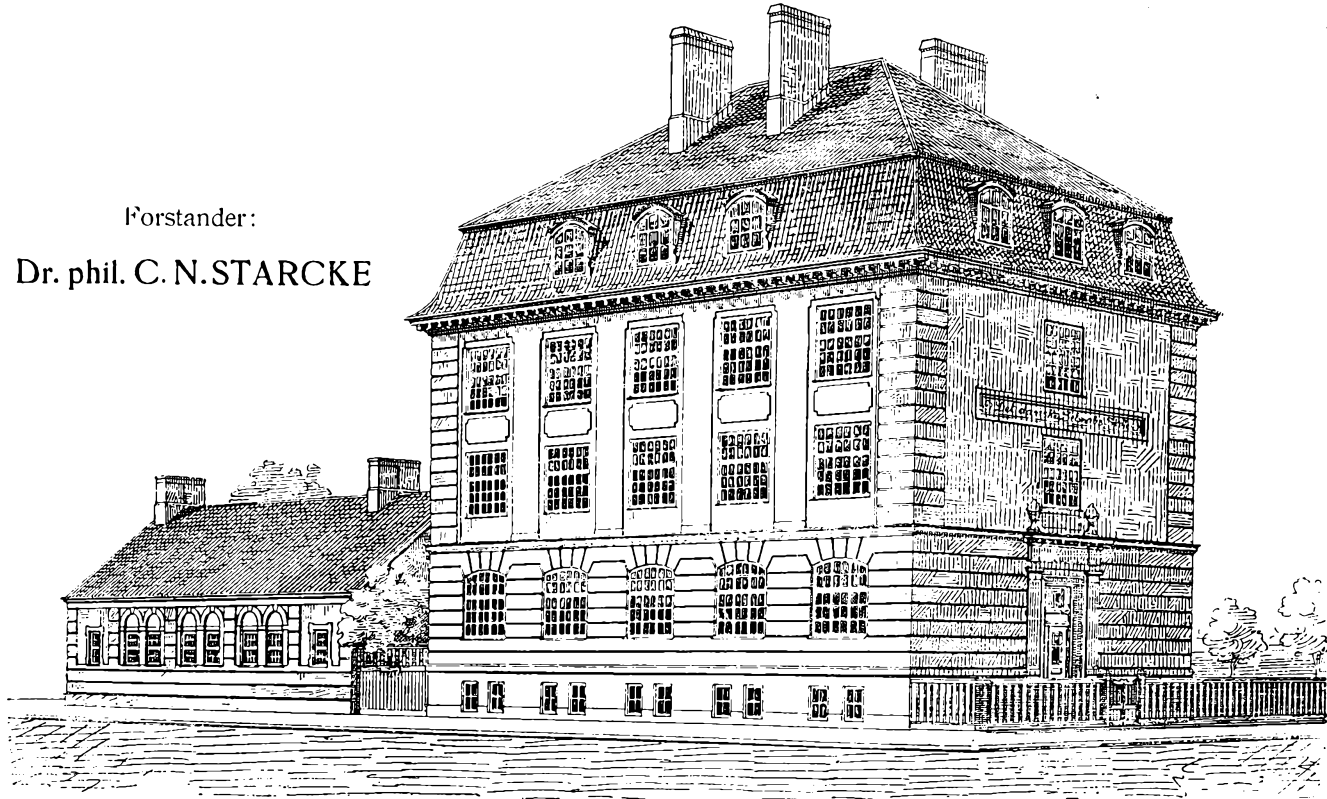
Leggplade

Bredkammeret

Stenkåps' Oll

Forstander:

Dr. phil. C. N. STARCKE

Steenstrups Allé — Forchammersvej.

Det danske Selskabs Skole.